

Hoe de stad van de toekomst omgaat met een onvoorspelbare arbeidsmarkt

Almere is de stad van de toekomst. Soms is dat lastig: de toekomst kun je tenslotte niet voorspellen. Maar levert dat problemen op? Dan gaat de stad die problemen (hoe kan het ook anders?) innovatief te lijf.

Rondvliegende auto's, glazen wolkenkrabbers en andere *science fiction*-taferelen zijn ver te zoeken in Almere. Maar kijk je naar de statistieken? Dan zie je het wel: dit is de stad van de toekomst. Almere is waarschijnlijk de enige plaats in Europa waar het percentage jongeren de komende decennia blijft doorgroeien.

Vooraan lopen

"Iets om trots op te zijn", vindt Ellen van Poorten dat. Ze is Kwartiermaker en Regisseur Arbeidsmarkt en Onderwijs in de grootste stad van Flevoland – haar werk moet bijdragen aan de economische ontwikkeling van Almere. Hiervoor bekleedde ze haar leven lang hoge posities bij grote internationale bedrijven, allemaal hadden die functies iets met de arbeidsmarkt te maken.

"Dat Almere te boek staat als de stad van de toekomst betekent dat we vooraan willen lopen", vertelt Van Poorten. "Voor innovatie moet je bij ons zijn".

De toekomst kun je niet voorspellen

Maar aan de toekomst kleeft ook een nadeel: je kunt hem namelijk niet voorspellen. En ben je zoals Van Poorten verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de arbeidsmarkt in Almere? Dan is dat extra lastig. In haar eigen woorden: "We hebben – net als de rest van Nederland overigens – nu nog geen idee hoe 70% van de banen die we straks nodig hebben eruitzien."

Aan een glazen bol ontbreekt het Van Poorten misschien, maar één ding kan ze wel voorspellen. Dat is dat mensen met een mbo-opleiding in de administratie straks veel minder nodig zijn. En dat levert meteen een grote uitdaging voor de stad op.

"Die groep is in Almere namelijk oververtegenwoordigd", vertelt ze. "We moeten dus zorgen dat ze omgeschoold worden voor het te laat is." Vervolgens moet je jezelf afvragen: 'wat precies, als je niet weet welke banen je in de toekomst nodig hebt?'

Jongeren krijgen geen vast contract

Een tweede uitdaging voor een stad vol jonge mensen dan: veel van hen hebben geen vaste baan met een contract voor onbepaalde tijd. "We zien landelijk dat vooral oudere mensen vaste contracten hebben", legt Van Poorten uit. "Dat is een overblijfsel van toen het normaal was om werknemers vast aan je te binden."

"Tegenwoordig is dat anders: nieuwe werknemers krijgen nu vaak tijdelijke contracten. Dat betekent dat werkgevers jongeren makkelijker kunnen ontslaan als dat nodig is, en in de praktijk doen ze dat ook. Het gevolg daarvan is dat jongeren vaker dan ouderen werkloos zijn. In Almere, een stad waar veel meer jongeren dan ouderen wonen, zitten daarom bovengemiddeld veel mensen in de uitkering."

Braindrain over de brug

We beloven dat de toon van dit stuk zo meteen hoopgevend wordt. Maar voor het zover is, moeten we een derde probleem van de stad van de toekomst behandelen. Almere is namelijk zo toekomstgericht, omdat ze pas 40 jaar bestaat, en pas tien jaar geleden voor het eerst een hogeschool kreeg: het Zwolse Windesheim vestigde zich toen met een nieuwe tak in de stad.

De mensen die van de nieuwe hogeschool afstudeerden, wisten de weg naar de Almeerse arbeidsmarkt in eerste instantie niet te vinden. "Ze wisten gewoon niet dat er hier banen voor hen waren", vertelt Van Poorten. "We zagen ze stuk voor stuk over de brug vertrekken: een enorme *braindrain*".

Het zal inmiddels duidelijk zijn: voor de stad van de toekomst is niet alles hosanna. Maar daar staat tegenover dat je – Van Poorten zei het al – voor innovatie in Almere moet zijn. En met een paar innovatieve oplossingen, kun je de problemen van een jonge stad met gemak te lijf.

SkillsCV

Een van die innovatieve oplossingen is het SkillsCV, een app waar Almere nu een pilot mee doet. "In de app kun je jouw opleiding, werkervaring maar vooral vaardigheden opslaan", legt Van Poorten uit. "Vervolgens kun je met je profiel in de app anoniem solliciteren bij werkgevers die op zoek zijn naar jouw skills: ook als je nog geen relevante werkervaring hebt."

"Momenteel doen we met een marketingcampagne ons best om Windesheim-studenten de app te laten downloaden", vervolgt Van Poorten. "Als zij op basis van hun skills werkgevers in Almere vinden, blijven ze behouden voor de stad. Daarmee verminderen we die *brain drain* – een trend die we sowieso al hadden ingezet."

Potentie is groot

In de toekomst kan het SkillsCV Almere ook met haar andere problemen helpen, hoopt Van Poorten. "Ik denk dan bijvoorbeeld aan die mensen met een mbo-opleiding in de administratie waar ik het eerder over had", legt ze uit. "We weten nu misschien nog niet precies welke beroepen ze in de toekomst kunnen doen, maar welke vaardigheden ze nodig gaan hebben weten we al wel ongeveer. Als ze die *skills* nu leren, kunnen ze wanneer het zover is met het SkillsCV perfect aansluiten bij werkgevers."

Heeft het SkillsCV in potentie ook een oplossing voor de jonge mensen die, vanwege het gebrek aan een vast contract, nu vaak in de uitkering terechtkomen? Van Poorten denkt van wel. "Het SkillsCV staat nu nog in de kinderschoenen, maar als het straks goed werkt, helpt het mensen om makkelijk van baan naar baan te reizen. De kans dat iemand die bij die ene werkgever niet meer nodig is dan in de uitkering terechtkomt, wordt daarmee een stuk kleiner."